

Vragen bij hoofdstuk 3: De strijd om de macht: sociaal-politieke ontwikkelingen

(MtH)

- 1) Kan men ook in Europa spreken van een internationaal politiek systeem tijdens de latere middeleeuwen? Licht uw antwoord toe waarbij u de argumenten pro en contra tegen elkaar afweegt..
- 2) a) Waarom had Eurazië veel meer potentie voor staats- en imperiavorming, vergeleken met Amerika, Afrika en Australië? b)Waarom was het moeilijk om binnen Europa een imperium te vormen?
- 3) Wat is het verschil tussen een domeinstaat en een belastingstaat?
- 4) Waarom kwam het verzet tegen autocratische staatsvorming juist vanuit de steden in Europa?
- 5) Leg het verschil uit tussen a) het kapitaalintensief patroon en b) het dwangintensief patroon in staatsvorming. Wat wordt bedoeld met c) 'gekapitaliseerde dwang'? Geef van elk van de drie patronen een voorbeeld.
- 6) a) Wat is het Westfaalse statenstelsel? b) Welke rol speelde Nederland in het Westfaalse statenstelsel?
- 7) a) Waarom bleef de autonomie van de steden in Nederland in de achttiende eeuw groot, vergeleken met andere landen in Europa? b) Wat voor gevolgen had dat voor de staatsvorming in de Republiek der Nederlanden?
- 8) Het boek stelt dat het van groot belang is dat Holland in de vijftiende/zestiende eeuw betrokken raakte bij het Bourgondisch/Habsburgse staatsvormingsproces om het succes van de Nederlandse Republiek te verklaren. Leg uit.
- 9) a) Welke vier elementen zijn essentieel om tot een succesvolle mobilisatie tot opstand te komen? b) Omschrijf per element hoe de Nederlandse Opstand zich succesvol kon voltrekken.
- 10) Waarom konden vooral calvinisten het voortouw nemen in de Nederlandse Opstand, en niet andere religieuze groeperingen?
- 11) Wat bedoelde Charles Tilly met 'repertoires van collectieve actie'. Leg dit uit aan de hand van een concreet voorbeeld.
- 12) Kan men zeggen dat de Nederlandse Republiek democratischer was dan Groot-Brittannië? Licht uw antwoord toe.
- 13) Wat is het verschil tussen een 'staatskerk' (bijv. de Anglicaanse kerk in Engeland) en een 'bevoorrechte kerk' (zoals de Calvinistische kerk in Nederland)?

- 14) a) Wat verstaat Jürgen Habermas onder publieke ruimte en b) waarom was dat zo belangrijk voor de ontwikkeling van een democratie en c) in hoeverre was dat in de Nederlandse Republiek van toepassing?
- 15) Leg uit wat de belangrijkste verschillen zijn tussen het Spaanse model van kolonisatie en het Nederlandse.
- 16) Noem minstens twee essentiële overeenkomsten tussen de Amerikaanse Vrijheidsstrijd, de Franse Revolutie en de Nederlandse Patriottenbeweging.
- 17) a) Leg de term 'invented tradition' van Eric Hobsbawm uit en verklaar b) hoe dat een rol kan spelen in nationalisme.